

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง ลำนำบันทึก (๑)

ครูผู้สอน ครูรุ่งพิรุณ เชื้อนรอบ

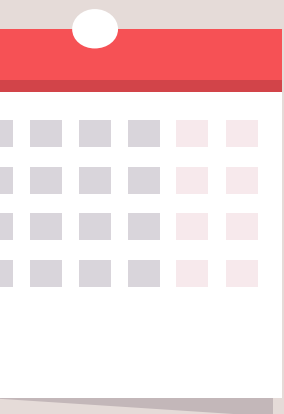
ครูฟาริเดาะห์ เบญญาภาจ

ภาษาไทย

ลำนำนำบ้านทีก (๑)

ภาษาไทย

เรื่อง เราจะช่วยกันรักษาแหล่งน้ำอย่างไร

วิถีชีวิตคนไทยมีความผูกพันกับสายน้ำมาเนิ่นนาน โดยแม่น้ำเป็นทั้งแหล่งอาหาร เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ในสมัยสังคมเกษตรกรรมเป็นแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคในครอบครัว เมื่อมีการเพิ่มขึ้นของประชากร ตลอดจนการขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม การเกษตรที่เคยอาศัยธรรมชาติเปลี่ยนแปลงเป็นระบบชลประทานแบบเร่งรัด เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่

เรื่อง เราจะช่วยกันรักษาแหล่งน้ำอย่างไร

ทำให้แหล่งน้ำต่าง ๆ ต้องรับบทบาทในการรองรับของเสีย จนเกินขีดความสามารถที่จะฟอกตัวเองตามธรรมชาติได้ หรือแทบเรียกได้ว่าไม่มีเวลาได้หายใจ จนก่อให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียขึ้น ดังนั้น การใช้ทรัพยากรเหล่านี้จะต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ ซึ่งจะต้องใช้ตามศักยภาพของทรัพยากร การระบายของเสียลงสู่แหล่งน้ำ ต้องอยู่ในระดับที่แหล่งน้ำจะสามารถฟอกตัวเองได้

เรียบเรียงโดย ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา

ที่มา : http://www.pcd.go.th/info_serv/water_savewater.html

คำถามชวนคิด พิจารณาคำตอบ

บทความนี้เป็นงานเขียนประเภทใด

งานเขียนประเภทร้อยแก้ว

คำถามชวนคิด พิจารณาคำตอบ

บทความนี้มีชื่อเรื่องว่าอะไร
เรื่อง เราจะช่วยกันรักษา
แหล่งน้ำอย่างไร

คำถามชวนคิด พิจารณาคำตอบ

บทความนี้ใครเป็นผู้แต่ง

ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา

คำถามชวนคิด พิจารณาคำตอบ

บทความนี้มีที่มาจากแหล่งใด

บทความจากออนไลน์

คำถามชวนคิด พิจารณาหาคำตอบ

เมื่อนำเนื้อความมาสรุปอีกครั้ง
ให้สั้น กระชับ ได้ใจความ
จะได้เนื้อความว่าอย่างไร

เรื่อง เราจะช่วยกันรักษาแหล่งน้ำอย่างไร

การใช้ทรัพยากรน้ำจะต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ ซึ่งจะต้องใช้ตามศักยภาพของทรัพยากร การระบายของเสียลงสู่แหล่งน้ำ ต้องอยู่ในระดับที่แหล่งน้ำจะสามารถฟอกตัวเองได้ เพื่อป้องกันปัญหาน้ำเน่าเสีย

ศึกษาความรู้

เรื่อง การเขียนย่อความ

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนจับกลุ่ม ๔ - ๕ คน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้จากใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนย่อความ
๓. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม

รูปแบบกิจกรรม

๔. ให้นักเรียนบันทึกรูปแบบการเขียนย่อความ
จากรูปแบบที่ได้รับมอบหมาย ลงในกระดาษ
๕. นักเรียนนำเสนอรูปแบบการเขียนย่อความ

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนย่อความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สังเกตสื่อบันทึกสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลำนำบันทึก (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การเขียนย่อความ

การนำใจความสำคัญมาเขียนสรุปใหม่โดยทำให้เนื้อหาสั้นลง แต่ยังคงความหมายและสาระสำคัญของตัวบทเดิมไว้อย่างครบถ้วน ซึ่งในเนื้อความประกอบไปด้วย

พลความ คือ ข้อความที่เป็นส่วนขยายของใจความหลักหรือใจความสำคัญของเรื่อง สามารถตัดออกได้และเนื้อความยังคงเดิม

ใจความสำคัญ คือ ข้อความที่เป็นใจความหลักของเรื่อง ซึ่งไม่สามารถตัดออกได้ หากตัดออกจะเสียเนื้อความไปได้

ส่วนประกอบของย่อความ

ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน ได้แก่

๑. ส่วนนำ เป็นแบบขึ้นต้นย่อความเพื่อบอกชื่อเรื่องและแหล่งที่มาของเรื่องให้ผู้อ่านทราบ
๒. ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนเนื้อหาที่สรุปและนำมาเรียบเรียงแล้ว มีย่อหน้าเดียว เนื้อเรื่องต้องเป็นใจความสำคัญหรือใจความหลัก

การเขียนแบบขึ้นต้นย่อความสำหรับงานเขียนประเภทต่าง ๆ

๑. งานเขียนประเภทบทหรือกรอกรต่าง ๆ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ต้องบอกประเภทของบทหรือกรอกร ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ที่มา ว่ามาจากหนังสืออะไร หน้าใด

รูปแบบ

ย่อ.....(ประเภทของร้อยกรอง).....เรื่อง.....(ชื่อบทร้อยกรอง).....ของ.....(ผู้แต่ง).....
 ตอน.....(ชื่อตอน).....จาก.....(ชื่อหนังสือ).....หน้า.....(เลขหน้า).....ความว่า
(ใจความ).....

๒. งานเขียนประเภทร้อยแก้ว เช่น นิทาน ตำนาน บทความ สารคดี ต้องบอก ประเภทของ ความเรียงร้อยแก้ว ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ชื่อหนังสือ หน้าใด

ใบความรู้ที่ ๙

เรื่อง การเขียนย่อความ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

อภิปรายความรู้

เรื่อง การเขียนย่อความ

อภิปรายความรู้

การเขียนย่อความ

หมายถึง

การเขียนย่อความ หมายถึง...

การนำใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านมา
เขียนสรุปใหม่โดยทำให้เนื้อหาสั้นลง แต่ยังคง
ความหมายและสาระสำคัญของตัวบทเดิมไว้
อย่างครบถ้วน

ใจความสำคัญ

ข้อความที่เป็นใจความหลักของเรื่อง
ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ไม่สามารถตัดออกได้
หากตัดออกจะเสียเนื้อความไปได้

ผลความ

ข้อความที่เป็นส่วนขยายของใจความหลักหรือ
ใจความสำคัญของเรื่อง สามารถตัดออกได้และ
เนื้อความยังคงเดิม

อภิปรายความรู้

ส่วนประกอบ ของการเขียนย่อความ

ส่วนประกอบของการเขียนย่อความ

ส่วนนำ

เป็นแบบขั้นต้นย่อความ
เพื่อบอกชื่อเรื่องและ
แหล่งที่มาของเรื่องให้
ผู้อ่านทราบ

ส่วนเนื้อเรื่อง

เป็นส่วนเนื้อหาที่สรุป
และนำมาเรียบเรียงแล้ว
มีย่อหน้าเดียว และเป็น
ใจความหลัก

นำเสนอความคิด

การเขียนแบบขั้นต้นย่อความสำหรับ
งานเขียนประเภทต่าง ๆ

นำเสนอความรู้

ย่อความงานเขียน
ประเภทบรรยาย

๑. ย่อความงานเขียนประเภทบรรยายหรือกรอต่าง ๆ

ย่อ.....(ประเภทของร้อยกรอง).....เรื่อง.....

(ชื่อบทร้อยกรอง).....ของ.....(ผู้แต่ง).....ตอน.....(ชื่อตอน).....จาก

.....(ชื่อหนังสือ).....หน้า.....(เลขหน้า).....ความว่า

.....(ใจความ).....

.....

.....

นำเสนอความรู้

ย่อความงานเขียน
ประเภทร้อยแก้ว

๒. ย่อความงานเขียนประเภทร้อยแก้ว

ย่อ.....(ประเภทของความเรียงร้อยแก้ว).....เรื่อง.....(ชื่อเรื่อง).....ของ
.....(ชื่อผู้แต่ง).....จาก.....(ชื่อหนังสือ).....หน้า.....(เลขหน้า).....

ความว่า

.....(ใจความ).....

.....

.....

นำเสนอความรู้

ย่อความงานเขียน
ประเภทพระราชดำรัส

๓. ย่อความงานเขียนประเภทพระราชดำรัส

ย่อ.....(ประเภทของงานเขียน).....ของ.....(ชื่อผู้แต่ง).....

พระราชทานแก่.....เรื่อง.....(ชื่อเรื่อง).....ในโอกาส.....(งาน

อะไร).....ณ.....(ที่ไหน).....เมื่อวันที่..... ความว่า

.....(ใจความ).....

.....

.....

นำเสนอความรู้

ย่อความงานเขียน
ประเภทประกาศ

๔. ย่อความงานเขียนประเภทประกาศ

ย่อ.....(ประเภทของงานเขียน).....เรื่อง.....(ชื่อเรื่อง).....ของ
.....(ชื่อผู้แต่ง).....วัน เดือน ปี ความว่า
.....(ใจความ).....

.....
.....

นำเสนอความคิด

ย่อความงานเขียน
ประเภทจดหมาย

๕. ย่อความงานเขียนประเภทจดหมาย

ย่อจดหมายของ.....(ผู้เขียน).....ถึง.....(ผู้รับ)..... เรื่อง.....

(ชื่อเรื่อง)..... วัน เดือน ปีความว่า

.....(ใจความ).....

.....

.....

สรุปความรู้

การเขียนย่อความ คือ การนำใจความสำคัญจากเรื่อง
ที่อ่านมาเขียนสรุปใหม่โดยทำให้เนื้อหาสั้นลง แต่ยังคง
ความหมายและสาระสำคัญของตัวบทเดิมไว้อย่างครบถ้วน
ประกอบด้วย ส่วนนำและส่วนเนื้อหา เมื่อนักเรียนเรียนรู้แล้ว
จะทำให้สามารถเรียบเรียงข้อความ บันทึกเนื้อหาได้อย่าง
ถูกต้อง ตรงประเด็น และได้ใจความ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ลำนํ้าบัณฑิต (๒)

ภาษาไทย

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๒. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนย่อความ
๓. ใบงานที่ ๙ เรื่อง เขียนย่อความตามประเภทงานเขียน

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)